

המועצה הלאומית לשלום הילד
National Council for the Child

היפגעות ילדים ותאונות

מתוך השנתון "ילדים בישראל 2014"

מבוא

היפגעות מתאונות היא סיבת המוות השכיחה ביותר של ילדים בישראל. עד לאחרונה היה תחום זה של ילדים ותאונות לוט בערפל בגלל היעדר נתונים.

ילדים עלולים להיפגע מתאונות במקומות ובמצבים שונים. מקובל להבחין בין ארבעה סוגי תאונות:

1. **תאונות בית וחצר** – סוג תאונות זה של ילדים ובני נוער הוא אחד הנפוצים, אך גם אחד הפחות מוכרים והפחות מדווחים. הוא סיבת הפנייה השכיחה ביותר למיון וסיבת האשפוז העיקרית בבתי חולים. בפרק נתונים חדשים המרחיבים את יריעת הידע על התופעה.
2. **תאונות דרכים** – היפגעות ילדים ובני נוער בתאונות דרכים כהולכי רגל, כנוסעים או כנהגים - כלומר כגורמים לתאונה וכנפגעים ממנה. למרות שסוג תאונה זה פחות נפוץ, חומרת הפגיעה מתאונות דרכים ושיעור התמותה כתוצאה מהן גבוהים.
3. **תאונות במערכת החינוך** – היפגעות של ילדים מנפילות, מפציעות וכד' בשטח בית הספר או הגן במרוצת שעות הלימודים. הנתונים המוצגים לגבי תאונות מסוג זה הם נתונים מדווחים בלבד, ולמערכת החינוך ידוע, כי אלה מייצגים את התופעה רק בחלקה. בלוח הפותח את הפרק מוצגים נתונים על פניות של תלמידים לחדר מיון.
4. **תאונות עבודה** – היפגעות של ילדים ובני נוער בשעות העבודה ובמסגרתה, בדרך לעבודה או ממנה. כיוון שעבודת ילדים מתחת לגיל 15 אינה חוקית, אין בידינו נתונים על אודות היפגעות של ילדים מתחת לגיל זה. לפיכך, נתוני הפרק מתייחסים להיפגעות בני נוער בגיל 15-17, שעבדו במקום עבודה מסודר ושהוכרו כעובדים על ידי המוסד לביטוח לאומי, וכן לביקורים במיון עקב תאונות מסוג זה.

תהא זו טעות לראות בתאונות דרכים סיבה עיקרית להיפגעות ילדים מתאונות שאירעו שלא במתכוון. נתוני פרק זה מלמדים, שילדים מאושפזים עקב נפילה כמעט פי ארבעה יותר מאשר מתאונות דרכים. דווקא הבית, שנחשב למרחב הבטוח ביותר, הוא המקום שבו מתרחשות רוב התאונות. מנתונים על ביקורים במיון עולה, שכשני שלישים מהנפגעים מתאונות הם ילדים צעירים, בני 0-9. תופעת ההיפגעות מתאונות של ילדים בישראל עדיין מהווה בעיה בריאותית משמעותית, שהשלכותיה חמורות מן ההשלכות של כל סיבת תחלואה אחרת. ספרות מחקרית

וניסיון רב שנים מלמדים, כי מרבית הפגיעות ניתנות למניעה. צמצום היקף ההיפגעויות והפחתת ההשלכות הנלוות הם יעדים בני מימוש, שהשגתם תלויה בקידום המניעה ובטיפול הרפואי.

נפילה, חבלה וחתך כתוצאה מהיתקלות בחפצים ומפגיעת חפצים חדים גם הן סיבות שכיחות ביותר להיפגעויות בין כותלי הבית. גורמים נוספים הם בליעת גופים זרים והרעלה, בעיקר כתוצאה מבליעת תרופות וכימיקלים. כ-90% מהפניות בעניין ילדים למכון הארצי למידע בהרעלות נבעו מהיפגעויות של ילדים בבית.

לפי נתוני משרד הבריאות, ילד שנפגע בתאונה ואושפז שוהה בבית חולים כ-4 ימים במוצע (נכון לשנת 2013). במונחים כלכליים מדובר בעלות שנתית של מיליארדי שקלים, הכוללת נוסף על עלות ימי האשפוז גם את עלות פינוי הילדים ברכבי חירום, את הטיפול הנמרץ ואת עלות הניתוחים. שלא מהבחינה הכלכלית, פעמים רבות מדובר באירוע ובתהליך טראומטיים, במיוחד כשהילד ניזוק נזק בלתי הפיך. מכאן חשיבותה הרבה של השקעת משאבים במניעת תאונות בית וחצר לשם מניעת סבל אנושי ונזק כלכלי בטווח הקרוב והרחוק.

בנתונים על ילדים ובני נוער שנפגעו בתאונה עלולה להיות כפילות. נער שנפגע בתאונת דרכים בדרכו לעבודה עשוי להופיע בסטטיסטיקה גם כנפגע בתאונת דרכים וגם כנפגע בתאונת עבודה. הוא הדין לגבי בני נוער שנפגעו במהלך עבודתם במקום עבודה השייך למסגרות המשלבות לימודים ועבודה, שכן נער כזה עשוי להירשם גם כנפגע בתאונת עבודה וגם כנפגע בתאונה שאירעה במערכת החינוך.

השנה מוצגים נתונים חדשים על אודות היפגעויות ילדים בגלל הישארותם לבד ברכב ועל מוות של ילדים במהלך חופשת הקיץ.

מבנה הפרק :

תרשימים א'9-ד'9 ולוחות 9.8-9.1 מציינים נתונים על פניות של ילדים לחדרי מיון עקב היפגעויות בתאונות.

לוחות 9.9-9.12 ותרשים 9ה' מתייחסים להיפגעויות ילדים בתאונות דרכים.

לוחות 9.13-9.15 ותרשים 9ו' עניינם היפגעויות ילדים בשל הישארותם לבד ברכב.

לוח 9.16 ותרשים 9ז' מתייחסים למוות של ילדים בחופשת הקיץ.

תרשים 9ח' ולוחות 9.17-9.18 מתייחסים להיפגעויות ילדים מהרעלה.

תרשים 9ט' ולוח 9.19 מציינים נתונים על היפגעויות תלמידים בתאונות במערכת החינוך.

הגדרות

אשפוז – מספר האשפוזים נמנה לפי מספר השחרורים מבית חולים, להוציא שחרור ממחלקות ילודים, או העברה ממחלקה למחלקה בבית חולים מסוים.

הרוגים – מי שנפטר תוך חודש מיום תאונת הדרכים, שבה נפגע על פי רישום המשטרה.

שהייה ממוצעת – שהייה ממוצעת בבית חולים, להוציא שחרור ממחלקות ילודים או העברה ממחלקה למחלקה בבית חולים מסוים.

תאונת דרכים קטלנית – תאונה שלפחות אחד הנפגעים בה נפטר תוך חודש מיום התאונה.

מקור הנתונים

מקור הנתונים לפרק זה הוא הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מחלקת הבטיחות של משרד החינוך, משטרת ישראל, המוסד לביטוח לאומי – ענף נפגעי עבודה, בתי חולים ומשרד הבריאות, ארגון בטרם.

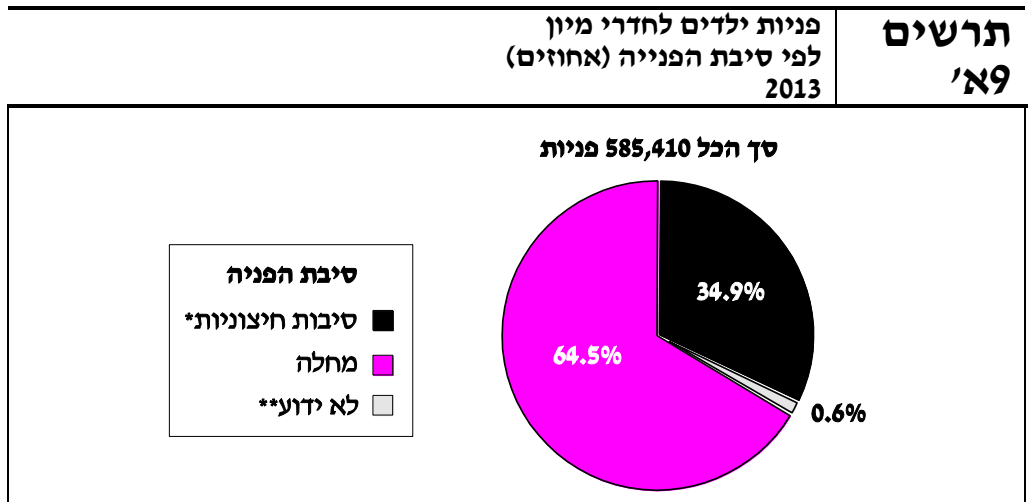
כמו כן מוצגים נתונים, שמקורם המרכזי הארצי להיפגעות מהרעלות בבית החולים רמב"ם.

הנתונים על אודות תאונות ילדים ובני נוער, הלקוחים מרישום הטראומות ביחידות לחקר טראומה של משרד הבריאות, קובצו מעשרה בתי החולים, שבהם חמישה מרכזי-העל לטראומה של מדינת ישראל: בילינסון-שניידר (מרכז רבין), הדסה עין-כרם, סורוקה, רמב"ם ושיבא, וחמישה בתי חולים אזוריים: אסף הרופא, הלל יפה, קפלן, בית החולים לגליל המערבי-נהרייה ושערי-צדק.

נתונים נוספים לקוחים מסקר ה-HBSC, התנהגויות סיכון והיפגעות בני נוער, שערך ד"ר יוסי הראל-פיש במסגרת הסקר הרב לאומי של ארגון הבריאות העולמי המתבצע אחת לארבע שנים.

בתחתיתו של כל לוח מצוין מקור הנתונים המדויק.

פניות לחדרי מיון ואשפוזים עקב היפגעות בתאונות (תרשימים 9א'-9ד' ולוחות 9.8-9.1)

מקור: נתוני משרד הבריאות, אגף המידע, 2014.

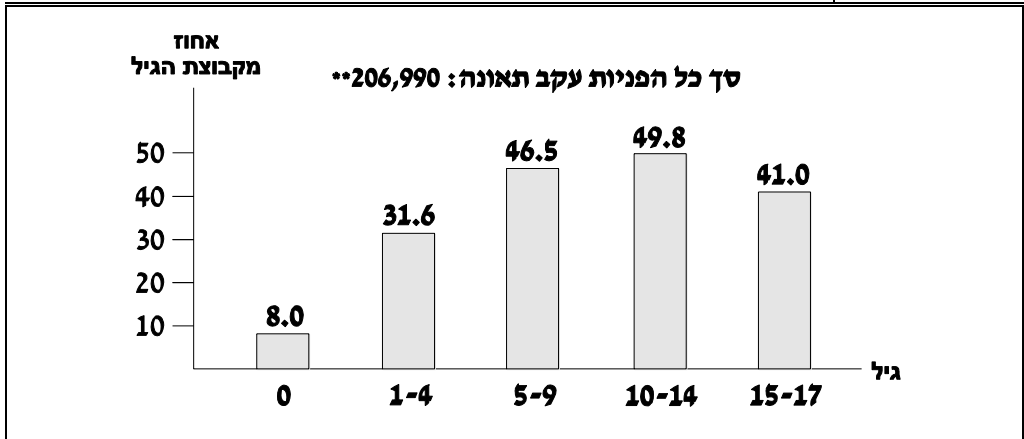
* כולל תאונות ופציעות מכל סוג שהוא.

** כולל לידות (כ-0.1%).

ב-2013 פניות בגלל מחלה מנו כשני שלישים מכלל הפניות לחדרי מיון.

תרשים ב'

פניות ילדים לחדרי מיון עקב סיבות חיצוניות*
לפי גיל (אחוז בקבוצת הגיל מכלל הפניות למיון)
2013

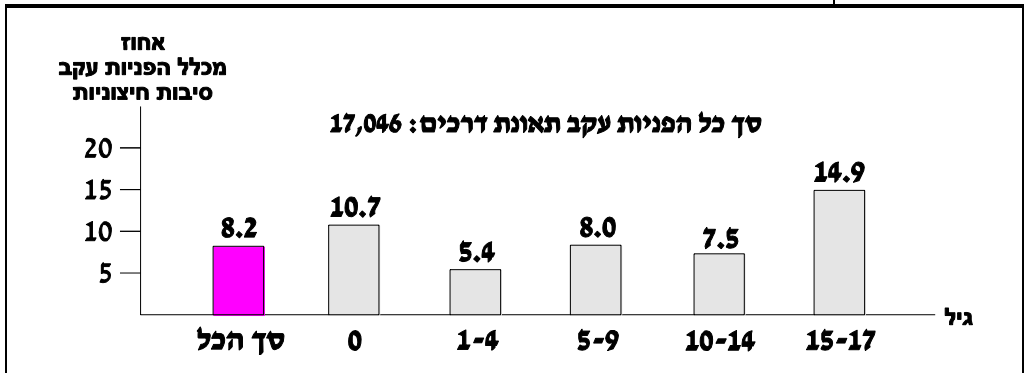

מקור: נתוני משרד הבריאות, אגף המידע, 2014.
* כולל תאונות ופציעות מכל סוג שהוא.
** כולל לא ידוע.

אחוז הפונים לחדרי מיון עקב תאונה היה הגבוה ביותר בגיל 10-14.

תרשים ג'

פניות ילדים לחדרי מיון עקב תאונות דרכים
לפי גיל (אחוז מכלל הפניות עקב סיבות חיצוניות בקבוצה המתאימה)
2013

מקור: נתוני משרד הבריאות, אגף המידע, 2014.

פניות לחדרי מיון עקב תאונות דרכים מונות 8.2% מכלל התאונות של ילדים.

אחוז הפניות הגדול ביותר עקב תאונות דרכים הוא של בני 15-17 (14.9%), ובמקום השני של תינוקות עד גיל שנה (10.7%).

לוח 9.1

גיל הילדים הפונים לחדר מיון
לפי סיבת פנייה שנרשמה בעת הפנייה (מספרים ואחוזים)
2012-2013

2013						סך הכל 2012	סיבת הפנייה
גיל					סך הכל		
15-17	10-14	5-9	1-4	0			
74,496	114,203	113,353	186,885	96,473	585,410	589,666	סך הכל* מספרים
12.7	19.5	19.4	31.9	16.5	100.0	100.0	אחוזים
43,175	57,338	60,649	127,760	88,707	377,629	381,129	מחלה מספרים
11.4	15.2	16.1	33.8	23.5	100.0	100.0	אחוזים
791	-	-	-	-	791	1,163	לידה
30,530	56,865	52,704	59,125	7,766	206,990	203,349	סיבות מספרים
14.8	27.5	25.5	28.6	3.6	100.0	100.0	חיצוניות** אחוזים
מזה:							
4,559	4,249	4,235	3,171	833	17,046	17,226	תאונת דרכים
807	29	-	-	-	836	978	תאונת עבודה
27	53	27	12	3	122	209	פעולת איבה
1,616	907	216	93	16	2,848	2,904	פגיעה מכוונת - סך הכל
72	68	42	31	8	221	176	אלימות במשפחה***
101	50	33	28	-	212	238	תקיפה מינית
892	484	97	26	8	1,507	1,683	תקיפה/קטטה
492	283	31	-	-	806	742	נסיון התאבדות****
59	22	13	8	-	102	65	אחר
14,371	30,031	31,747	41,298	5,400	122,847	123,583	פגיעה לא מכוונת - סך הכל
89	94	81	548	60	872	718	הרעלה
152	216	269	931	175	1,743	1,771	כווייה
11,736	25,410	26,285	33,308	4,404	101,143	101,513	נפילה, חבלה, חתך
854	1,167	1,456	2,086	213	5,776	5,354	חדירת גוף זר
7	8	6	11	4	36	37	מכת חום/חשמל
15	15	4	40	3	77	69	טביעה
6	15	12	15	4	52	53	שריפה

לוח 9.1

גיל הילדים הפונים לחדר מיון
לפי סיבת פנייה שנרשמה בעת הפנייה (מספרים ואחוזים)
2012-2013 (המשך)

2013					סך הכל 2012	סיבת הפנייה
גיל						
15-17	10-14	5-9	1-4	0		
פגיעה לא מכוונת (המשך)						
15	13	7	15	5	55	שאיפה
1,497	3,093	3,628	4,343	532	13,093	אחר
8,718	20,997	15,902	13,703	1,139	60,459	פגיעה אחרת - סך הכל
804	1,391	1,494	1,482	108	5,279	פגיעת בעלי חיים
458	533	96	-	-	1,087	תאונת ספורט
2,203	8,515	4,294	399	-	15,411	תאונה בבית ספר*****
-	-	349	1,177	21	1,547	תאונת בגן ילדים
15	16	11	13	1	56	גוף זר בעין
5,238	10,542	9,658	10,631	1,009	37,078	תאונה אחרת
432	599	576	849	375	2,831	לא ידוע

מקור: משרד הבריאות, אגף המידע, שנים שונות.

* סך הכל כולל מחלות, סיבות חיצוניות, סיבה לא ידועה ולידות.

** סיבות חיצוניות כוללות תאונות ופציעות מכל סוג שהוא.

*** זו סיבת הפנייה שנרשמה בחדר המיון. מקרים נוספים עשויים להתגלות אגב פנייה בעניין אחר. **** עוד על נסיונות אובדניים ראו פרק 14.

**** עוד על תאונות בגני ילדים ובבתי ספר ראו בהמשך.

- חוסר מקרים.

בשנים 2012 ו-2013 הפנייה השכיחה לחדר מיון הייתה מחמת מחלה. במקום השני היו תאונות מחמת סיבה חיצונית.

לוח 9.2

סיבת חיצונית* (תאונה) לפניית ילדים לחדר מיון
לפי חודש (מספרים ואחוזים)
2008-2013

סיבת הפנייה						סך הכל		
פגיעה אחרת	פגיעה מכוונת	פעולת איבה	תאונת עבודה	תאונת דרכים	פגיעה לא מכוונת**			
5,4992	3,524	357	1,411	18,219	103,556	182,059	מספרים	2008
30.2	1.9	0.2	0.8	10.0	56.9	100.0	אחוזים	סך הכל
53,091	3,525	203	1,174	18,035	104,607	180,635	מספרים	2009
29.4	2.0	0.1	0.6	10.0	57.9	100.0	אחוזים	סך הכל
53,726	3,226	67	1,042	17,963	114,005	190,029	מספרים	2010
28.3	1.7	0.0	0.5	9.5	60.0	100.0	אחוזים	סך הכל
55,554	3,030	196	1,046	17,381	119,849	197,053	מספרים	2011
28.2	1.5	0.1	0.5	8.8	60.8	100.0	אחוזים	סך הכל
58,448	2,905	209	978	17,226	123,583	203,349	מספרים	2012
28.7	1.4	0.1	0.5	8.5	60.8	100.0	אחוזים	סך הכל
60,468	2,849	122	850	17,040	122,872	204,201	מספרים	2013
29.6	1.4	0.1	0.4	8.3	60.2	100.0	אחוזים	סך הכל
4,371	221	8	59	1,243	8,405	14,307	מספרים	ינואר
30.6	1.5	0.1	0.4	8.7	58.7	100.0	אחוזים	
4,535	215	9	58	1,177	8,114	14,108	מספרים	פברואר
32.1	1.5	0.1	0.4	8.3	57.5	100.0	אחוזים	
4,885	214	7	72	1,408	10,798	17,464	מספרים	מרץ
28.0	1.2	0.0	0.4	8.1	62.3	100.0	אחוזים	
5,486	235	2	53	1,413	10,795	17,984	מספרים	אפריל
30.5	1.3	0.0	0.3	7.9	60.0	100.0	אחוזים	
6,099	223	6	57	1,517	11,676	19,578	מספרים	מאי
31.2	1.1	0.0	0.3	7.7	59.6	100.0	אחוזים	
5,531	250	22	80	1,538	11,117	18,538	מספרים	יוני
29.8	1.3	0.1	0.4	8.3	60.0	100.0	אחוזים	
4,029	229	12	118	1,473	11,212	17,073	מספרים	יולי
23.6	1.3	0.1	0.7	8.6	65.7	100.0	אחוזים	
4,084	254	6	111	1,766	10,868	17,089	מספרים	אוגוסט
23.9	1.5	0.0	0.6	10.3	63.6	100.0	אחוזים	

לוח 9.2

סיבה חיצונית* (תאונה) לפניית ילדים לחדר מיון
לפי חודש (מספרים ואחוזים)
2008-2013 (המשך)

סיבת הפנייה						סך הכל		
פגיעה אחרת	פגיעה מכוונת	פעולת איבה	תאונת עבודה	תאונת דרכים	פגיעה לא מכוונת**			
5,402	237	3	70	1,401	11,386	18,499	מספרים	ספטמבר
29.2	1.3	0.0	0.4	7.6	61.5	100.0	אחוזים	
6,031	277	35	65	1,608	10,865	18,881	מספרים	אוקטובר
31.9	1.5	0.2	0.3	8.5	57.5	100.0	אחוזים	
5,641	279	2	56	1,268	9,638	16,884	מספרים	נובמבר
33.4	1.7	0.0	0.3	7.5	57.1	100.0	אחוזים	
4,374	215	10	51	1,228	7,918	13,796	מספרים	דצמבר
31.7	1.6	0.1	0.4	8.9	57.4	100.0	אחוזים	

מקור: משרד הבריאות, אגף המידע, שנים שונות.

* הסיבה שנרשמה בעת הפנייה.

** פגיעות עקב סיבה חיצונית בלתי מכוונת שלרוב מתרחשת בבית ובסביבתו, בהן הרעלה, כווייה, נפילה, חבלה, חתך, חדירת גוף זר, מכת חום/חשמל, טביעה, שריפה ושאיפה.
הערות: האחוזים בחלוקה לפי חודשים מתייחסים לאחוז מהסך הכל בעמודה.
הסך הכל אינו זהה לנתוני טבלה 9.1 עקב נתונים חסרים.

מאז 2008 הלך ופחת מספר הפניות עקב פגיעה מכוונת (הכוונה בעיקר לתקיפה) מ-3,524 ל-2,849 ב-2013, וגדל והלך מספר הפניות עקב פגיעה לא מכוונת (תאונות בית וחצר) מ-103,556 ל-122,872 (גידול של 18.5%).

ב-2013 מספר הפניות הגדול ביותר לחדרי מיון נרשם בחודש מאי.

לוח 9.3

גיל הילדים (0-17) הפונים לחדרי מיון עקב סיבות חיצוניות, לפי יישוב
המגורים (מספרים, אחוזים ושיעור לאלף בקבוצת הגיל ביישוב)
2011-2013 (נתון תלת- שנתי)

שיעור לאלף				מספרים				יישוב
מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	
1.2	81.2	84.8	82.3	9,140	409,684	194,919	604,603	מספרים סך הכל
--	--	--	--	1.5	67.8	32.2	100.0	אחוזים ארצי
עיריות								
0.5	35.1	48.8	39.5	514	23,176	15,080	38,256	ירושלים
1.7	98.6	106.1	101.4	419	15,161	9,871	25,032	תל אביב- יפו
1.8	69.3	82.2	73.5	324	8,348	4,746	13,088	חיפה
1.3	84.7	94.9	87.5	87	4,008	1,662	5,670	אום אל-פחם
1.0	76.6	64.6	72.8	26	1,304	511	1,815	אופקים
1.1	91.1	112.4	97.6	34	1,947	1,059	3,006	אור יהודה
2.7	131.7	128.5	130.7	35	1,182	534	1,716	אור עקיבא
2.0	138.2	104.3	127.6	77	3,587	1,244	4,831	אילת
0.3	63.2	71.3	66.0	25	3,004	1,887	4,891	אלעד
1.2	96.9	71.2	89.0	15	852	279	1,131	אריאל
0.9	33.0	39.9	35.1	190	4,681	2,491	7,172	אשדוד
2.5	149.0	144.9	147.7	242	9,747	4,358	14,105	אשקלון
2.1	89.5	96.8	91.5	70	2,159	879	3,038	באקה אל-גרביה
2.4	118.2	111.7	116.2	377	12,597	5,476	18,073	באר שבע
1.6	89.0	90.5	89.5	26	1,012	437	1,449	בית שאן
0.4	20.1	21.5	20.6	49	1,848	995	2,843	בית שמש
0.2	23.4	32.6	26.8	18	1,186	345	2,131	ביתר עילית
0.3	52.5	62.4	55.9	65	7,966	4,944	12,910	בני ברק
2.3	88.3	101.4	92.5	185	4,714	2,593	7,307	בת ים
0.6	87.5	102.9	92.8	15	1,416	876	2,292	גבעת שמואל
0.4	74.8	86.6	79.3	15	1,737	1,239	2,976	גבעתיים
2.3	83.4	68.1	78.9	66	1,705	572	2,277	דימונה
0.5	88.0	92.5	89.4	23	2,792	1,299	4,091	הוד השרון
0.8	65.8	81.3	70.9	49	2,707	1,635	4,342	הרצליה
1.9	96.6	116.5	102.8	125	4,378	2,374	6,752	חדרה
1.2	73.4	88.0	78.2	164	6,846	3,999	10,845	חולון
3.6	105.6	115.9	108.7	134	2,710	1,310	4,020	טבריה

לוח 9.3

גיל הילדים (0-17) הפונים לחדרי מיון עקב סיבות חיצוניות, לפי יישוב
המגורים (מספרים, אחוזים ושיעור לאלף בקבוצת הגיל ביישוב)
2011-2013 (נתון תלת- שנתי) (המשך)

שיעור לאלף				מספרים				יישוב
מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	
עיריות (המשך)								
1.9	86.1	84.3	85.6	90	3,008	1,104	4,112	טייבה
2.1	113.1	94.5	108.3	54	2,194	628	2,822	טירה
0.9	78.5	93.0	82.9	13	757	390	1,147	טירת כרמל
1.2	54.5	59.6	55.9	45	1,451	585	5,036	טמרה
1.1	64.9	81.8	70.2	33	1,304	755	2,059	יבנה
0.7	90.8	109.7	96.4	16	1,510	771	2,281	יהוד
0.8	61.1	69.4	63.4	16	899	397	1,296	יקנעם עלית
0.8	94.1	97.7	95.3	54	4,271	2,219	6,490	כפר סבא
1.7	128.9	126.1	128.2	45	2,532	912	3,444	כפר קאסם
0.8	48.1	54.2	49.8	28	1,143	510	1,653	כרמיאל
1.8	100.6	102.8	101.3	123	4,782	3,314	7,096	לוד
1.1	101.8	102.4	102.0	25	1,596	626	2,222	מגדל העמק
0.2	26.6	31.8	28.8	16	1,563	1,418	2,981	מודיעין עילית
0.5	28.5	35.2	30.5	51	1,963	1,027	2,990	מודיעין-מכבים-רעות
0.6	31.8	42.8	34.9	25	877	471	1,348	מעלה אדומים
2.1	85.1	82.9	84.4	37	1,059	411	1,500	מעלות-תרשיחא
1.7	97.2	93.4	96.0	71	2,776	1,193	3,969	נהריה
0.3	60.4	74.1	64.7	14	1,681	963	2,644	נס ציונה
3.1	176.5	125.0	163.2	246	10,413	2,554	12,967	נצרת
2.4	116.4	96.7	111.0	67	2,324	715	3,039	נצרת עילית
1.4	62.9	87.2	70.8	22	665	441	1,106	נשר
1.1	65.4	58.7	63.2	41	1,601	695	2,296	נתיבות
1.1	87.9	94.9	90.2	176	9,198	4,906	14,104	נתניה
1.8	78.8	80.4	79.9	57	1,818	759	2,577	סחינין
2.2	88.8	107.5	94.5	83	2,377	1,264	3,641	עכו
1.8	125.4	120.5	123.9	59	2,830	1,210	4,040	עפולה
1.9	113.0	104.2	110.2	37	1,499	620	2,119	ערד
1.2	103.4	107.8	104.9	220	12,500	6,659	19,159	פתח-תקווה

לוח 9.3

גיל הילדים (0-17) הפונים לחדרי מיון עקב סיבות חיצוניות, לפי יישוב
המגורים (מספרים, אחוזים ושיעור לאלף בקבוצת הגיל ביישוב) (המשך)
2011-2013 (נתון תלת-שנתי) (המשך)

שיעור לאלף				מספרים				יישוב
מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	
עיריות (המשך)								
2.5	140.0	122.3	134.2	96	3,616	1,541	5,157	צפת
2.0	88.5	81.3	84.5	53	1,714	621	2,335	קלנסווה
0.5	97.5	108.1	101.2	14	1,877	1,128	3,005	קריית אונו
1.0	49.9	63.6	54.0	41	1,383	754	2,137	קריית אתא
0.6	52.5	59.9	48.2	16	711	488	1,199	קריית ביאליק
1.2	78.3	81.4	79.2	51	2,279	1,081	3,360	קריית גת
1.4	46.2	60.1	50.5	32	730	427	1,157	קריית ים
1.0	45.0	55.3	48.2	26	790	437	1,227	קריית מוצקין
1.7	68.2	61.1	66.1	35	932	409	1,341	קריית מלאכי
2.1	125.1	136.0	128.5	38	1,598	780	2,378	קריית שמונה
0.1	86.1	86.5	88.4	25	2,470	903	3,373	ראש העין
1.1	66.1	81.1	70.6	184	8,010	4,228	12,238	ראשון לציון
1.8	94.0	34.2	94.1	167	6,100	2,645	8,745	רהט
0.9	78.6	81.4	79.6	91	5,317	3,048	8,365	רחובות
1.9	104.3	112.5	106.9	120	4,397	2,189	6,586	רמלה
0.7	83.8	95.4	87.8	69	5,245	3,165	8,410	רמת גן
0.5	61.6	76.9	66.9	17	1,383	912	2,295	רמת השרון
0.7	71.4	84.5	75.2	37	2,827	1,362	4,186	רעננה
1.7	121.4	104.7	115.6	31	1,406	645	2,051	שדרות
1.3	66.1	61.7	65.0	54	2,098	644	2,742	שפרעם
מועצות מקומיות (מעל 10,000 תושבים)								
1.7	104.3	87.7	100.0	24	1,106	319	1,425	אבו סנאן
0.3	-	93.9	76.9	-	559	324	833	אבן יהודה
1.2	82.6	93.7	86.6	11	480	304	784	אזור
1.7	133.1	91.3	121.8	27	1,579	400	1,979	אכסאל
1.2	66.7	58.2	64.5	17	686	210	896	אעבלין
1.1	73.0	105.5	85.6	17	703	644	1,347	באר יעקב
0.7	98.7	105.4	100.4	8	833	314	1,147	בית ג'ן

לוח 9.3

גיל הילדים (0-17) הפונים לחדרי מיון עקב סיבות חיצוניות, לפי יישוב
המגורים (מספרים, אחוזים ושיעור לאלף בקבוצת הגיל ביישוב)
2011-2013 (נתון תלת-שנתי) (המשך)

שיעור לאלף				מספרים				יישוב
מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	
מועצות מקומיות (מעל 10,000 תושבים) (המשך)								
0.6	73.8	85.9	77.3	9	792	381	1,173	בנימינה-ג.עדה
0.7	39.9	54.5	54.4	10	359	293	652	גבעת זאב
2.1	102.2	94.4	100.2	47	1,763	530	2,293	גידידה-מכר
0.6	81.1	85.2	82.4	16	1,557	729	2,286	גדרה
0.5	51.7	73.0	57.2	11	877	429	1,30.6	גן יבנה
0.5	95.6	106.6	99.0	7	884	445	1,329	גני תקווה
7.4	100.0	106.0	101.8	135	1,285	561	1,846	ג'סר א-זרקא
1.5	74.1	54.0	69.0	19	685	171	856	ג'ת
0.9	111.3	79.9	102.5	14	1,217	340	1,557	דאלית אל כרמל
1.3	73.5	72.3	73.2	18	745	269	1,014	דייר אל אסד
0.7	68.3	79.8	71.3	16	1,109	446	1,555	זכרון יעקב
1.2	78.4	69.3	75.4	39	1,655	701	2,935	חורה
2.7	120.3	125.4	121.7	42	1,364	540	1,904	טורעאן
2.5	159.9	114.6	148.6	50	2,393	636	3,029	יפיע
1.2	108.9	93.1	104.7	21	1,425	441	1,866	ירכא
0.7	51.4	72.0	57.1	10	570	307	877	כאבול
0.4	49.8	47.4	49.0	13	982	458	1,440	כסיפה
1.3	78.8	91.2	83.0	27	1,073	643	1,716	כפר יונה
1.1	103.2	89.4	99.5	28	1,946	618	2,563	כפר כנא
1.6	108.2	97.2	105.2	38	1,861	622	2,483	כפר מנדא
2.5	109.8	99.2	106.9	48	1,538	528	2,066	כפר קרע
1.0	38.2	52.9	42.6	21	571	338	909	מבשרת ציון
2.2	108.6	114.6	110.4	25	1,858	702	2,560	מג'אר
1.8	94.9	95.0	94.9	32	1,219	444	1,663	מגיד אל כרום
0.5	-	94.3	92.7	-	745	262	1,007	מזכרת בתיה
1.6	103.2	105.6	103.8	28	1,340	45	1,794	מעלה עירון
1.3	90.8	83.4	88.8	20	985	339	1,324	נחף
1.5	86.1	79.4	84.3	16	678	235	913	עוספיה

לוח 9.3

גיל הילדים (0-17) הפונים לחדרי מיון עקב סיבות חיצוניות, לפי יישוב
המגורים (מספרים, אחוזים ושיעור לאלף בקבוצת הגיל ביישוב)
2011-2013 (נתון תלת-שנתי) (המשך)

שיעור לאלף				מספרים				יישוב
מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	
מועצות מקומיות (מעל 10,000 תושבים) (המשך)								
1.6	90.4	81.4	88.1	24	981	308	1,289	עין מאהל
2.2	99.8	93.7	98.1	65	2,135	768	2,903	עראבה
1.3	73.0	79.2	75.7	35	1,485	594	2,079	ערערה
1.5	66.5	74.6	69.1	36	1,105	596	1,701	ערערה בנגב
2.5	105.9	86.5	100.4	35	1,052	343	1,395	פורידיס
1.4	104.6	116.7	108.4	44	2,259	1,173	3,432	פרדס חנה-כרכור
0.5	54.3	69.8	58.0	9	788	319	1,107	קדימה-צורן
0.5	60.2	67.5	62.3	7	575	252	827	קריית טבעון
1.4	106.3	101.7	104.9	12	653	267	920	קריית עקרון
1.6	115.3	89.3	108.6	32	1,724	466	2,190	ריינה
0.5	61.7	75.9	64.4	10	1,073	310	1,383	שוהם
1.7	75.5	87.3	73.0	21	724	249	973	תל מונד
2.6	90.0	79.6	86.8	77	1,829	740	2,569	תל שבע
מועצות מקומיות (5,000-10,000)								
2.4	53.9	72.4	59.1	18	286	150	436	אבו גוש
1.0	93.8	91.6	93.2	7	489	182	671	אורנית
0.9	90.2	84.3	88.3	7	481	209	690	אלפי מנשה
0.5	-	43.4	37.1	-	245	116	361	אפרתה
2.8	140.5	114.2	133.4	30	1,112	331	1,443	בועיינה נוג'ידאת
1.3	75.0	72.6	74.4	9	365	132	497	בוקעאתא
1.0	107.1	88.4	101.6	10	762	261	1,023	ביר אל מכסור
1.1	32.6	35.1	33.6	10	210	96	303	בית אל
1.6	78.7	93.3	82.7	11	383	171	554	בית דגן
1.2	90.3	84.2	88.6	6	329	117	446	בני עיי"ש
0.6	94.4	124.4	102.7	7	757	385	1,142	בסמ"ה
1.0	70.2	62.3	68.1	9	444	141	585	בסמת טבעון
1.7	71.8	66.3	70.4	16	502	157	659	בענה

לוח 9.3

גיל הילדים (0-17) הפונים לחדרי מיון עקב סיבות חיצוניות, לפי יישוב
המגורים (מספרים, אחוזים ושיעור לאלף בקבוצת הגיל ביישוב)
2011-2013 (נתון תלת- שנתי) (המשך)

שיעור לאלף				מספרים				יישוב
מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	
מועצות מקומיות (5,000-10,000) (המשך)								
0.5	-	117.8	93.5	-	382	174	566	ג'וליס
2.8	130.7	114.6	127.3	33	1,134	354	1,488	גילגוליה
1.8	119.0	115.7	118.1	20	986	339	1,325	דבורייה
2.1	98.3	92.1	96.7	22	772	264	1,036	דייר חנא
1.6	78.2	83.7	79.7	11	400	162	565	זמר
1.5	100.8	92.9	98.5	13	623	238	861	זרזיר
0.6	-	118.4	124.6	-	601	193	794	חורפיש
1.0	123.2	114.4	120.5	9	741	308	1,049	חצור הגלילית
3.6	147.3	128.3	142.4	26	788	239	1,017	טובא זנגרייה
0.9	128.1	115.8	124.8	6	644	216	860	יאנוח גית
0.7	72.7	65.9	70.5	6	447	189	636	ירוחם
0.5	-	67.0	67.6	-	452	96	548	כוכב יאיר
0.5	-	104.4	104.9	-	738	279	1,017	כסרא-סמיע
1.2	77.5	77.7	77.5	6	305	82	387	כפר ורדים
2.6	111.7	104.0	109.8	23	742	229	971	כפר יאסיף
0.2	-	81.0	90.7	-	406	95	501	להבים
0.9	89.0	86.6	88.2	15	1,005	462	1,467	לקייה
0.3	-	68.8	74.9	-	590	196	786	מגידל שמס
0.3	95.7	98.1	96.3	-	490	168	658	מיתר
0.8	-	27.7	74.7	-	301	95	396	מצפה רמון
1.8	139.2	28.0	136.1	17	941	331	1,272	משהד
1.0	125.4	122.0	124.5	6	528	190	718	עומר
3.2	145.1	116.4	137.3	16	534	162	696	עילבון
3.1	181.4	125.6	165.9	29	1,220	323	1,546	עילוט
0.6	-	99.9	106.1	-	416	136	522	פקיעין (בוקיעה)
0.5	-	54.7	99.2	-	338	81	419	פרדסייה
1.8	117.5	92.5	110.4	10	475	147	622	קצרין
0.5	-	46.6	42.6	-	253	151	404	קריית ארבע

לוח 9.3

גיל הילדים (0-17) הפונים לחדרי מיון עקב סיבות חיצוניות, לפי יישוב המגורים (מספרים), אחוזים ושיעור לאלף בקבוצת הגיל ביישוב (נתון תלת- שנתי) (המשך) 2010-2012

שיעור לאלף				מספרים				יישוב
מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	מזה: עקב פגיעה מכוונת	5-17	0-4	סך הכל	
מועצות מקומיות (5,000-10,000) (המשך)								
0.9	93.0	86.4	90.9	6	419	185	604	קרני שומרון
1.0	90.5	90.7	90.6	7	471	155	626	ראמה
0.4	57.4	62.4	59.0	6	555	293	848	רכסים
0.3	-	85.0	78.1	-	336	156	492	רמת ישי
2.2	128.4	119.7	125.8	15	624	244	868	שבלי אום אל גנם
1.8	93.4	94.8	93.8	25	904	394	1,298	שגב שלום
1.2	115.4	103.8	111.8	7	455	182	637	שלומי
1.8	83.1	85.0	83.6	13	453	165	618	שעב
0.9	-	104.6	97.0	-	346	175	521	שערי תקווה

מקור : משרד הבריאות, אגף המידע, תחום מידע, מאגר אשפוזים, שנים שונות.

הערה : הנתונים אינם כוללים את בית החולים מעייני הישועה בבני ברק ואת בתי החולים במזרח ירושלים, ולכן אינם מלאים.
- מספרים קטנים מדי ולכן לא ניתנים לפרסום.

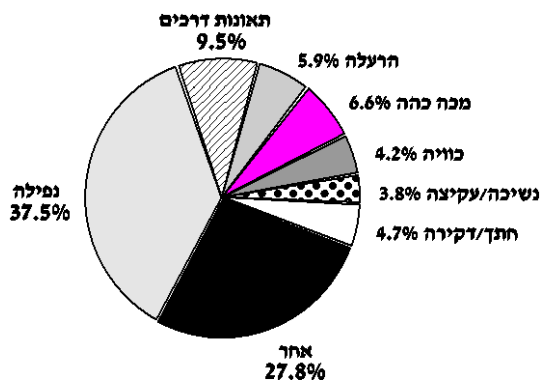
בשלוש השנים 2011-2013 שיעור הארצי של פניות ילדים לחדר מיון עקב סיבה חיצונית היה 82.3 לאלף. שיעור הארצי של הפניות עקב פגיעה מכוונת היה 1.2.

יישובים שבהם שיעור הפניות לאלף מכלל הילדים ביישוב היה גבוה פי 1.5 ויותר מהשיעור הארצי (82.3 לאלף) : עילוט (165.9 לאלף), נצרת (163.2 לאלף), יפיע (148.6 לאלף), אשקלון (147.7 לאלף), טובא זנגרייה (142.4 לאלף), עילבון (137.3 לאלף), משהד (136.1 לאלף), צפת (134.2 לאלף), בועיינה-נוגידאת (133.4 לאלף), אור עקיבא (130.7 לאלף), קריית שמונה (128.5 לאלף), כפר קאסם (128.2 לאלף), אילת (127.6 לאלף), ג'לג'וליה (127.3 לאלף), שבלי אום אל-גנם (125.8 לאלף) אנוח-גית (124.8 לאלף), חורפיש (124.6 לאלף), עומר (124.5 לאלף), עפולה (123.9 לאלף).

יישובים שבהם שיעור הפניות עקב פגיעה מכוונת היה הגבוה ביותר הם : ג'סר א-זרקא (7.4 לאלף), טבריה (3.6 לאלף), טובא-זנגרייה (3.6 לאלף), עילבון (3.5 לאלף), עילוט (3.1 לאלף), נצרת (3.1 לאלף).

תרשים ד'

הסיבה החיצונית (תאונה) שגרמה לאשפוז*
(אחוז מהאשפוזים)
2013

מקור: נתוני משרד הבריאות, אגף המידע, מאגר אשפוזים, 2014.

* הנתונים מתייחסים לכ-90% מהאשפוזים בבתי החולים הכלליים ומבוססים על רישום וקידוד נסיבות הפגיעה לפי אבחנת ה-E-Codes ברשימת האשפוזים. רק לכמחצית מהמאושפוזים עקב פגיעה נרשמה אבחנת E-Codes כלשהי. לפיכך היקף התופעה לפי כוונת הפגיעה או סוג הפגיעה אינו מלא.

הסיבה השכיחה ביותר לאשפוז ילדים כתוצאה מפגיעה בשנת 2013 הייתה נפילה (37.5%).

לוח 9.4

סוג פגיעה חיצונית* (תאונה) בילדים שאושפזו
לפי גיל (אחוזים)
2000-2013

2013						סך הכל 2000	
גיל					סך הכל		
15-17	10-14	5-9	1-4	0			
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	סך הכל
18.1	31.6	39.1	43.5	63.1	37.5	38.4	נפילה
13.3	13.3	11.5	4.7	2.9	9.5	14.2	תאונות דרכים
5.3	7.6	8.0	6.3	3.0	6.6	4.1	מכה קלה
16.4	5.2	1.1	6.1	2.8	5.9	8.5	הרעלה
8.8	5.9	4.7	2.8	0.4	4.7	3.1	חתך/ דקירה
1.3	2.0	2.3	8.7	5.7	4.2	6.1	כוויה
3.1	4.1	4.0	4.5	1.1	3.8	5.3	נשיכה/עקיצה
33.7	30.2	29.3	23.4	20.9	27.8	20.3	אחר

מקור: משרד הבריאות, אגף המידע, מאגר אשפוזים, 2014.

* ראו הערה לתרשים ד'.

אחוז האשפוזים בגין נפילה ובגין כווייה הולך וקטן עם עליית הגיל. אך עם הגיל גדל אחוז המאושפוזים מחמת תאונות דרכים, מכה קלה, נשיכה/עקיצה, הרעלה וחתך/דקירה. (ראו גם בפרק 14 על נסיון אובדנות באמצעות חשיפה לרעלים).

2013						סך הכל 2000	נסיבות הפגיעה
גיל					סך הכל		
15-17	10-14	5-9	1-4	0			
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	אחוזים
77.3	92.1	98.1	99.3	99.9	94.1	94.1	בלא כוונה
12.2	3.4	0.1	0.0	0.1	2.6	2.8	פגיעה עצמית
4.6	2.2	0.5	0.1	-	1.3	1.8	תקיפה
4.2	1.3	0.4	0.2	-	1.1	0.5	לא ברור
0.9	0.7	0.6	0.3	-	0.5	0.6	השפעה מאוחרת
0.6	0.3	0.2	0.0	-	0.2	0.0	לחימה
0.2	0.0	0.0	-	-	0.0	0.0	התערבות חוקית

מקור: משרד הבריאות, אגף המידע, מאגר אשפוזים, שנים שונות.

* הנתונים מתייחסים לכ-90% מהאשפוזים בבתי החולים הכלליים ומבוססים על רישום וקידוד נסיבות הפגיעה לפי אבחנת ה-E-Codes ברשימת האשפוזים. רק לכמחצית מהמאושפוזים עקב פגיעה נרשמה אבחנת E-Codes כלשהי. לפיכך היקף התופעה לפי כוונת הפגיעה או סוג הפגיעה אינו מלא.

בשנים 2000 ו-2013 הסיבה לאשפוזם של רוב רובם של הילדים הייתה פגיעה שלא במתכוון.

לוח 9.6

אשפוזים* וימי אשפוז של ילדים בגיל 0-17
עקב פגיעה חיצונית** (אחוזים ומספרים)
2000-2013

גיל					סך הכל***		שנה
15-17	10-14	5-9	1-4	0	אחוזים	מספרים	
אשפוזים							
12.8	19.9	24.1	32.2	11.0	100.0	24,401	2000
13.9	20.7	23.4	31.4	10.5	100.0	25,268	2005
15.3	21.4	24.3	28.7	10.4	100.0	23,455	2010
14.6	22.1	23.5	29.2	10.6	100.0	23,061	2012
15.5	22.7	23.3	28.4	10.2	100.0	20,644	2013
ימי אשפוז							
13.3	17.4	20.9	27.3	21.0	100.0	93,097	2000
13.2	18.8	21.2	30.2	16.6	100.0	99,018	2005
15.1	19.5	19.7	25.9	19.8	100.0	95,539	2010
15.6	20.7	19.8	26.6	17.3	100.0	89,019	2012
17.6	19.4	18.9	26.3	17.7	100.0	75,255	2013
משך שהייה ממוצע (ימים)							
4.0	3.3	3.3	3.2	7.3	3.8		2000
3.7	3.6	3.5	3.8	6.2	3.9		2005
4.0	3.7	3.3	3.7	7.8	4.1		2010
4.1	3.6	3.2	3.5	6.3	3.9		2012
4.2	3.1	3.0	3.4	6.4	3.6		2013

מקור: משרד הבריאות, אגף המידע, מאגר אשפוזים, שנים שונות.

* אשפוזים עקב פגיעות חיצוניות כוללים את כל האשפוזים, שבמהלכם נרשמו למאושפזים אבחנות 800-999 או E-Codes.

** הנתונים מתייחסים לכ-90% מן האשפוזים בבתי החולים לאשפוז כללי.

*** עקב עדכונים שנעשו במאגר המידע במשרד הבריאות, המידע שהוצג בשנתונים קודמים עודכן מחדש.

בשנים 2000-2013 הגיל השכיח ביותר של הילדים המאושפזים בכל שנה היה 1-4. השהייה הממוצעת הממושכת ביותר (יותר מ-5 ימים) הייתה, בכל השנים, של ילדים מתחת לגיל שנה.

לוח 9.7

מקרי מוות של ילדים עקב פגיעה לא מכוונת לפי מגזר (מספרים, אחוזים ושיעור למאה אלף בקבוצה המתאימה) 2008-2013

שנה	מספרים				שיעור ל-100,000
	סך הכל*	יהודים	ערבים	יהודים	ערבים
2008	112	50	62	2.8	9.2
2009	104	54	50	3.0	7.4
2010	153	78	80	4.3	11.7
2012	117	63	54	3.3	7.8
2013	109	44	65	2.3	9.2

מקור: בטרם, המערך הלאומי לנתוני היפגעות ובטיחות ילדים (NAPIS), דו"ח תמותת ילדים מהיפגעות בלתי מכוונות בשנת 2013, ינואר 2014, לוח 3, פרסום מס' 1088.
* כולל מקרים בלא ציון מגזר.

שיעור מקרי המוות כתוצאה מפגיעה בלתי מכוונת היה בכל השנים גדול במגזר הערבי יותר מאשר במגזר היהודי (פי שניים ויותר).

לוח 9.8

תמותת ילדים עקב פגיעה לא מכוונת (תאונות) לפי דירוג חברתי-כלכלי של יישוב מגוריהם (מספרים ושיעור למאה אלף) 2008-2013

דירוג חברתי-כלכלי	מספרים		שיעור ל-100,000	
	2008-2012	2013	2008-2012	2013
סך הכל	530	91	4.7	3.8
נמוך	257	47	7.8	6.7
בינוני	210	35	3.7	2.9
גבוה	63	9	2.9	2.0

מקור: בטרם, המערך הלאומי לנתוני היפגעות ובטיחות ילדים (NAPIS), דו"ח תמותת ילדים מהיפגעות בלתי מכוונות בשנת 2013, ינואר 2014, לוח 6, פרסום מס' 1088.

תמותת ילדים עקב פגיעה לא מכוונת הייתה בכל השנים שכיחה יותר ביישובים בעלי דירוג חברתי-כלכלי נמוך, יותר מאשר ביישובים בעלי דירוג גבוה יותר.

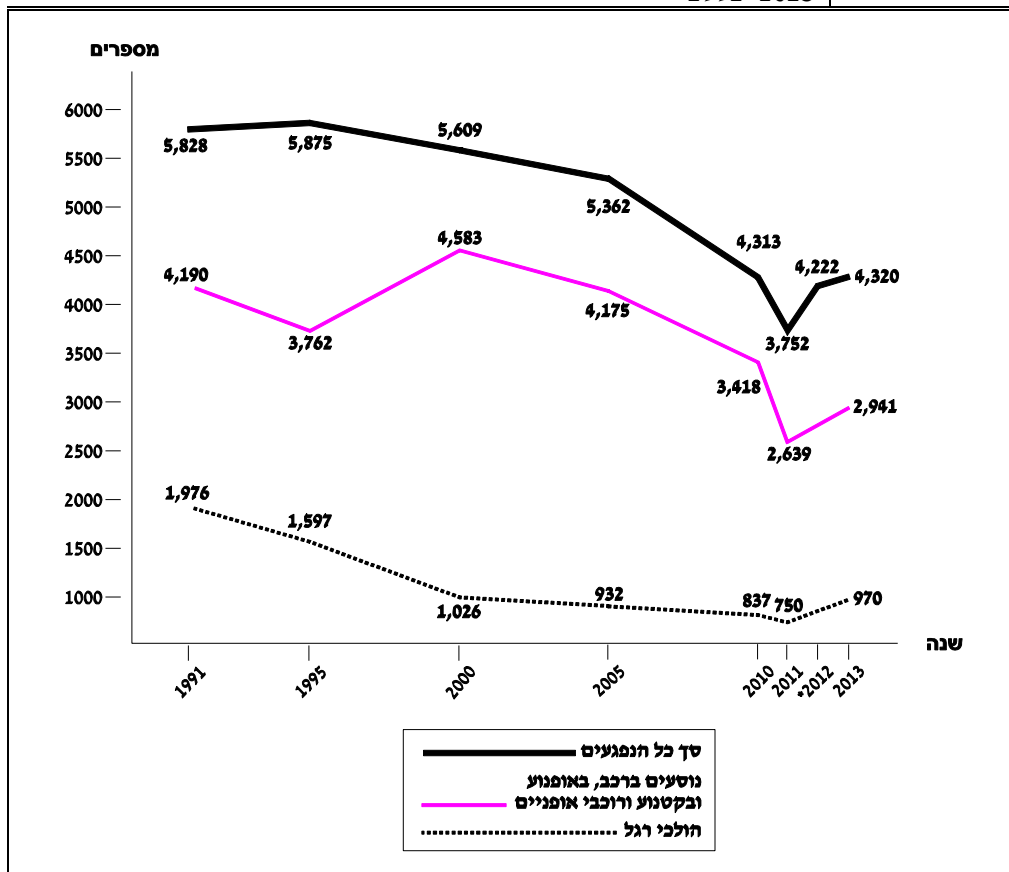
היפגעות ילדים בתאונות דרכים (לוחות 9.9-9.12 ותרשים 9ה')

תאונות דרכים שבהן מעורבים ילדים בגיל 0-17 לפי חומרת פגיעה וסוג נפגע (מספרים ושיעור למאה אלף) 1991-2013										לוח 9.9	
חומרת הפגיעה		סך הכל		הולכי רגל		נוסעים ברכב/נוסעי אופנוע/קטנוע/רוכבי אופניים		נהגים צעירים (כולל נהגי אופנוע ורכב מנועי לא ידוע)			
		מספרים	שיעור ל-100,000	מספרים	שיעור ל-100,000	מספרים	שיעור ל-100,000	מספרים	שיעור ל-100,000		
סך הכל	1991	5,828	323.8	1,976	109.8	3,713	232.8	139	7.6		
	1995	5,875	298.2	1,597	81.1	3,762	191.0	516	26.4		
	2000	5,609	260.6	1,026	44.7	4,286	199.1	297	13.8		
	2005	5,362	230.5	932	40.1	4,175	179.5	255	11.0		
	2010	4,313	171.2	837	33.2	3,418	135.6	58	2.3		
	2013	4,320	162.8	970	36.5	2,941	110.8	409	15.4		
מוות*	1991	69	3.8	29	1.6	36	2.0	4	0.2		
	1995	77	3.9	37	1.9	37	1.9	3	0.2		
	2000	70	3.3	37	1.7	28	1.3	5	0.2		
	2005	65	2.8	28	1.2	32	1.4	5	0.5		
	2010	66	2.6	31	1.2	34	1.3	1	0.0		
	2013	37	1.4	19	0.7	10	0.4	8	0.3		
פציעה קשה	1991	1,041	57.8	585	32.5	441	24.5	15	0.8		
	1995	809	41.1	417	21.2	315	16.0	77	3.9		
	2000	551	25.6	292	13.6	218	10.1	41	1.9		
	2005	509	21.9	265	11.4	167	7.2	31	1.3		
	2010	348	13.8	195	7.7	145	5.8	8	0.3		
	2013	356	13.4	188	7.1	90	3.4	78	2.9		
פציעה קלה	1991	4,718	262.1	1,362	75.7	3,236	179.8	120	6.5		
	1995	4,693	238.2	1,143	58.0	3,116	158.2	434	28.0		
	2000	4,988	231.8	697	32.4	4,040	187.7	251	11.7		
	2005	4,788	205.8	639	27.5	3,930	168.9	140	6.0		
	2010	3,899	154.7	611	24.2	3,239	128.5	49	1.9		
	2013	3,927	148.0	763	28.7	2,841	107.0	323	12.2		

מקור: משטרת ישראל, המטה הארצי, יחידת נוער ומדור סטטיסטיקה, דו"חות שנתיים שנים שונות, מדור מחקר אגף תנועה, שנים שונות. השיעורים חושבו בידי המועצה הלאומית לשלום הילד, המרכז למחקר ופיתוח, על בסיס נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ממוצע בכל שנה.

* נפטרו תוך חודש ממועד התאונה.

בשנים 1991-2013 ירד בהתמדה שיעורם לאלף של הקטינים שנפגעו בתאונות דרכים.

מקור: משטרת ישראל, המטה הארצי, יחידת נוער ומדור סטטיסטיקה, דו"חות שנתיים שנים שונות ומדור מחקר אגף התנועה, שנים שונות.

* נתוני 2012 חסרים.

לאחר ירידה מתמדת מאז 2000, משנת 2011 גדל מספר הילדים שנפגעו בתאונות דרכים- נוסעים ברכב, רוכבי אופניים והולכי רגל.

**לוח
9.10**

**חומרת הפגיעה של ילדים (0-17) בתאונות דרכים
לפי חודש התאונה וגיל (מספרים)
2012-2013**

2013							סך הכל 2012	חודש בשנה
גיל			חומרת הפגיעה			סך הכל		
16-17	5-15	0-4	פצועים קל	פצועים קשה	הרוגים			
721	2,610	989	3,927	356	37	4,320	4,222	סך הכל
55	194	57	287	17	2	306	290	ינואר
36	157	69	245	16	1	262	402	פברואר
54	252	64	341	26	3	370	285	מרץ
36	182	68	256	26	4	286	386	אפריל
58	199	63	283	36	1	320	366	מאי
70	220	74	325	38	1	364	316	יוני
65	239	107	380	29	2	411	396	יולי
62	290	141	459	31	3	493	475	אוגוסט
69	204	80	316	33	4	353	335	ספטמבר
83	293	107	432	45	6	483	358	אוקטובר
74	182	101	311	43	3	357	268	נובמבר
59	198	58	292	16	7	315	345	דצמבר

מקור: משטרת ישראל, מדור מחקר, אגף התנועה, שנים שונות.

ב-2013 מספר הילדים שנפגעו בתאונות דרכים היה גדול בחודשים יולי-אוגוסט ואוקטובר יותר מברוב חודשי השנה. יותר ממחצית הנפגעים היו בגיל 5-15, רוב הנפגעים נפצעו קל.

לוח 9.11

נהגים עד גיל 18 המעורבים בתאונות דרכים
לפי מין וחומרת תאונה (מספרים ואחוזים)
*1992-2013

2013				2012	2005	2000	1992	חומרת תאונה
מין (מספרים)		אחוז מכל המעורבים בתאונות דרכים	מספרים					
בנות	בנים							
112	729	3.6	841	769	1,434	1,640	2,535	סך הכל
1	11	2.8	12	8	25	24	37	קטלנית
6	135	6.6	141	94	179	228	414	קשה
105	583	3.4	688	667	1,230	1,388	2,084	קלה

מקור: אתר האינטרנט של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, תאונות דרכים עם נפגעים 2012, לוח 4.01, שנים שונות.

* נתוני 2010 חסרים במקור.

בשנים 1992-2012 נצפתה ירידה מתמדת במספר הנהגים עד גיל 18 שהיו מעורבים בתאונות דרכים. רובם הגדול של הנהגים שהיו מעורבים בתאונות דרכים היה בנים. ככל שחומרת התאונה גדולה יותר, כך שכיחותה פוחתת.

**לוח
9.12**

**עבירות נבחרות של נהגים עד גיל 18 המעורבים בתאונות דרכים
(מספרים ואחוזים)
2009-2013**

2013		2012		2009		עבירה נבחרת
מספרים	אחוזים	מספרים	אחוזים	מספרים	אחוזים	
841	100.0	769	100.0	1,086	100.0	סך הכל
-	3.6	-	3.4	-	3.6	אחוז מכלל הנהגים
מזה :						
68	8.1	70	9.1	63	5.8	אי מתן זכות קדימה לרכב או להולך רגל
66	7.8	65	8.5	101	9.3	מהירות מופרזת*
56	6.7	52	6.8	60	5.5	אי ציות לתמרורים
31	3.7	91	11.8	110	10.1	סטייה מנתיב**
3	0.4	6	0.8	7	0.6	שכרות/סמים
3	0.4	0	0	1	0.1	הנהג נרדם
315	37.5	275	35.8	484	44.6	אין עבירה

מקור : אתר האינטרנט של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, **תאונות דרכים עם נפגעים**, לוח 4.04, 2013.

* מהירות מופרזת מעל המותר בחוק, מהירות מופרזת בנסיבות המקרה.

** מהירות מופרזת שגרמה לסטייה מנתיב.

אחוז הנהגים עד גיל 18 שהיו מעורבים בתאונות דרכים, אך לא עברו עבירה, מכלל הנהגים בגילם גדל בין 2012 ל-2013 (מ-35.8% ל-37.5%).

העבירות השכיחות ביותר היו אי מתן זכות קדימה, סטייה מנתיב ומהירות מופרזת.

היפגעות ילדים בגלל השארתם לבד ברכב (לוחות 9.13-9.15 ותרשים 9'19)

לוח 9.13 סיבת הפגיעה, מין ומגזר של ילדים שנפגעו בגלל שהושארו לבד ברכב (מספרים ואחוזים) 2008-2013							
2013	2012	2011	2010	2009	2008	סך הכל 2008-2013	
						מספרים	אחוזים
44	50	22	46	39	35	236	100.0
סיבת הפגיעה							
27	25	12	32	28	23	147	62.3
12	22	5	13	10	12	74	31.4
5	3	2	1	1	-	12	5.1
-	-	3	-	-	-	3	1.3
מין							
29	27	13	26	19	23	137	58.1
13	18	9	13	11	12	76	32.2
2	5	-	7	9	-	23	9.7
מגזר							
35	43	15	36	26	26	181	76.7
4	4	4	4	4	-	20	8.5
5	3	3	6	9	9	35	14.8

מקור: בטרם - בטיחות ילדים, מיום NAPIS - מאגר היפגעויות מהתקשורת, אוגוסט 2013.

רוב הילדים נפגעו בשל השארתם לבד ברכב.

**לוח
9.14**

**גיל וחומרת הפגיעה של ילדים שהושארו לבד ברכב
(מספרים ואחוזים)
2008-2013**

סך הכל 2008-2013		
מספרים	אחוזים	
236	100.0	סך הכל
גיל		
74	31.4	עד שנה
107	45.3	1-3
23	9.7	4-5
32	13.6	6-14
חומרת הפגיעה		
28	11.9	קל
8	3.4	בינוני
3	1.3	קשה
1	0.4	אנוש
13	5.5	מוות
183	77.5	ללא נפגעים

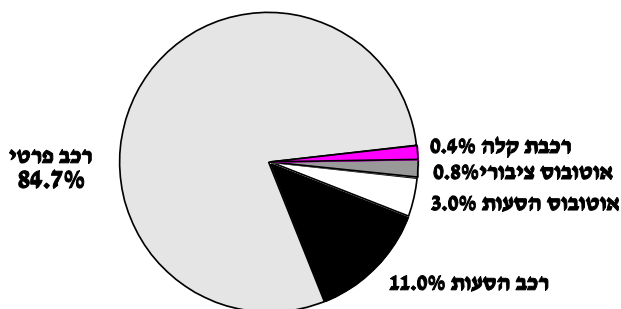
מקור: בטרם - בטיחות ילדים, מיום NAPIS - מאגר היפגעויות מהתקשורת, אוגוסט 2013.

כמחצית הנפגעים בגלל הישארות לבד ברכב היו בגיל 1-3, רובם יצאו בלא פגע.

**תרשים
19**

**אחוז הילדים שנפגעו בגלל הישארות לבד ברכב
לפי סוג רכב
2008-2013**

סך כל הילדים שנפגעו בשנים 2008-2013: 236

מקור: בטרם - בטיחות ילדים, מיום NAPIS - מאגר היפגעויות מהתקשורת, אוגוסט 2013.

רוב הילדים שנפגעו בגלל שהושארו לבד ברכב נפגעו ברכב פרטי. יותר מעשירית נפגעו ברכב הסעות.

**לוח
9.15**

**החודש שבו ילדים נפגעו בגלל הישארות לבד ברכב
(מספרים ואחוזים)
2008-2013**

חודש	סך הכל 2008-2013		2008	2009	2010	2011	2012	2013
	מספרים	אחוזים						
סך הכל	236	100.0	35	39	46	22	50	44
ינואר	9	3.8	3	2	2	-	1	1
פברואר	16	6.8	3	1	8	1	-	3
מרץ	9	3.8	1	1	4	1	1	1
אפריל	18	7.6	4	1	2	1	9	1
מאי	20	8.5	3	4	6	3	2	2
יוני	20	8.5	2	2	8	2	5	1
יולי	26	11.0	1	9	3	1	6	6
אוגוסט	39	16.5	3	9	5	3	10	9
ספטמבר	25	10.6	7	6	3	3	3	3
אוקטובר	20	8.5	2	3	-	1	2	12
נובמבר	20	8.5	4	1	2	3	5	5
דצמבר	14	5.9	2	-	3	3	6	-

מקור: בטרם - בטיחות ילדים, מיום NAPIS - מאגר היפגעויות מהתקשורת, אוגוסט 2013.

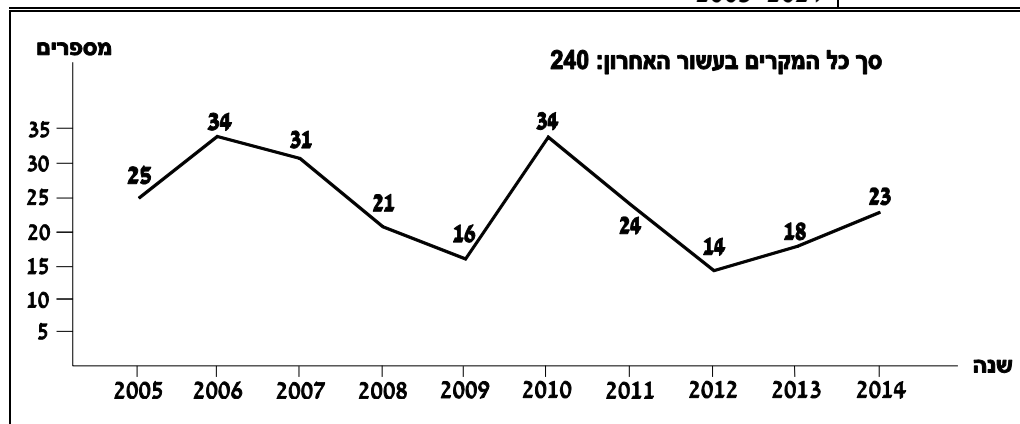
אחוז הילדים שנפגעו בשל הישארותם לבד ברכב היה גדול בחודשים יולי-ספטמבר יותר מבשאר חודשי השנה.

מוות של ילדים בחופשת הקיץ (לוח 9.16 ותרשים 9ד')

ילדים ובני נוער שנהרגו במהלך חופשת הקיץ לפי גיל, מין, דת וסיבת המוות (מספרים ואחוזים) 2014		לוח 9.16
סך הכל		
מספרים	אחוזים	
23	100.0	סך הכל
גיל		
6	26.1	0-3
5	21.7	4-6
4	17.4	7-12
8	34.8	13-18
מין		
12	52.2	בנים
11	47.8	בנות
דת		
15	65.2	יהודים
8	34.8	ערבים
סיבת המוות		
9	39.1	טביעה
5	21.7	תאונת דרכים
2	8.7	תאונת בית
2	8.7	מלחמה (פצמ"ר/טיל)
1	4.4	רצח
1	4.4	חנק
1	4.4	התייבשות
1	4.4	טיול (נפילה מצוק)
1	4.4	לא ידוע

מקור: המועצה הלאומית לשלום הילד, ספטמבר 2014.

ב-2014 23 ילדים ובני נוער נהרגו במהלך חופשת הקיץ. סיבת המוות השכיחה ביותר היתה טביעה, ובמקום השני תאונות דרכים.

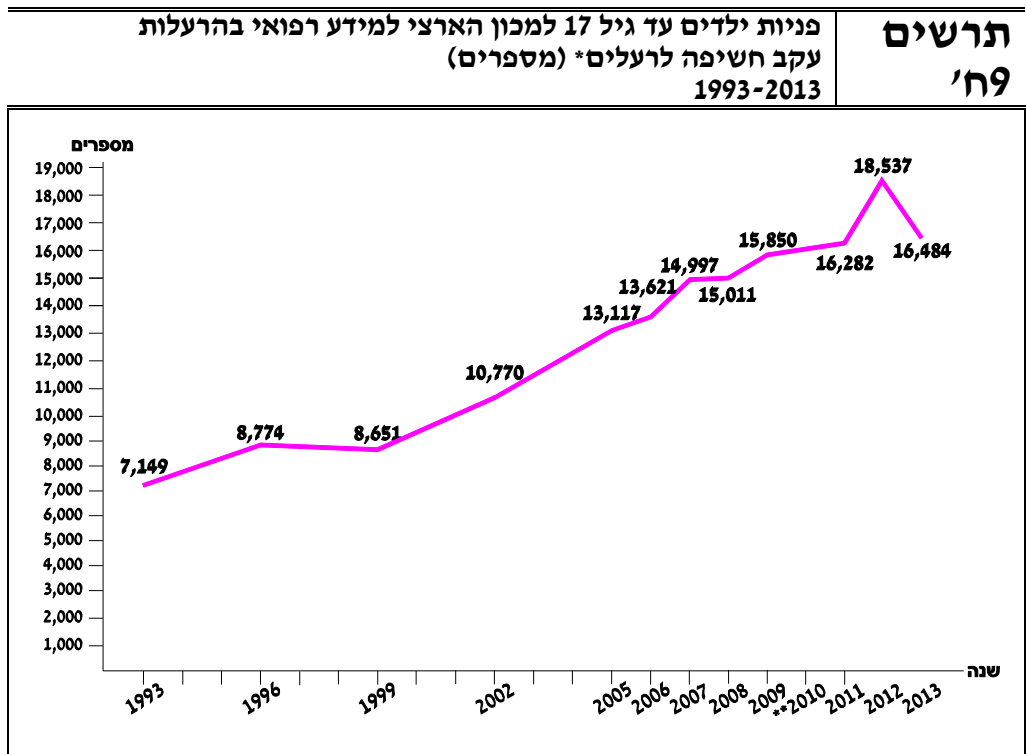

מקור: המועצה הלאומית לשלום הילד, שנים שונות.

בקיץ 2014 המשיך לגדול מספר הילדים ובני הנוער שנהרגו במהלך החופש הגדול.

היפגעות ילדים מהרעלה (תרשים 9ח' ולוחות 9.17-9.18)

הנתונים בתרשים 9ח' חלקיים ומייצגים אך ורק את הפונים למרכז הארצי לייעוץ רפואי בעניין הרעלות, לא את מלוא מספרם של המורעלים. זאת, היות שאין חובת דיווח למרכז על מקרי הרעלה. נתוני 2010 התקבלו באופן חלקי בשל תקלת מחשוב ובחרנו לא להציגם.

מקור: משרד הבריאות, מרכז רפואי רמב"ם והפקולטה לרפואה בטכניון, המכון הארצי למידע בהרעלות, שנים שונות.

* כולל מקרי חשד לחשיפה לרעלים.

** ראו פיסקה פותחת.

הערה: יש לציין, שמספר פניות זה הוא יותר ממחצית הפניות למרכז.

בשנים 1993-2012 הלך וגדל בהתמדה מספר הפניות של ילדים למכון הארצי למידע אודות הרעלות עקב חשיפה, או חשד לחשיפה לרעלים. בשנת 2013 מספרם ירד.

**לוח
9.17**

**מין הילדים הפונים למכון הארצי למידע בהרעלות
עקב חשיפה לרעלים*, לפי גיל (מספרים ואחוזים)
2013**

מין	סך הכל		גיל					
			0-5		6-12		13-18	
	מספרים	אחוזים	מספרים	אחוזים	מספרים	אחוזים	מספרים	אחוזים
סך הכל	16,484	100.0	13,572	100.0	1,808	100.0	1,104	100.0
	-	-	-	82.3	-	11.0	-	7.0
בנים	8,767	53.2	7,288	53.7	1,037	57.4	442	40.0
בנות	7,105	43.1	5,782	42.6	690	38.2	633	57.3
לא ידוע	612	3.7	502	3.7	81	4.5	29	2.6

מקור: משרד הבריאות, מרכז רפואי רמב"ם והפקולטה לרפואה בטכניון, המכון הארצי למידע בהרעלות, 2014.

* כולל מקרי חשד לחשיפה לרעלים.

רוב רובן של פניות ילדים (82.3%) למרכז עקב הרעלה נגעו לילדים בגיל 0-5. עוד 11.0% נגעו לילדים בגיל 6-12, והיתר לבני ה-13-18.
בגיל 13-18 בנות פנו יחסית יותר מבנים.

לוח
9.18

**אופן, אתר ונסיבות החשיפה לרעל* של ילדים הפונים למכון הארצי למידע
בהרעלות לפי גיל** (מספרים ואחוזים)
2013**

גיל			סך הכל**	
13-17	6-12	0-5		
אופן חשיפה***				
1,128	1,848	13,855	16,831	מספרים
100.0	100.0	100.0	100.0	אחוזים
69.5	68.6	84.8	82.2	בליעה
5.7	7.6	4.5	4.9	עין
4.2	5.9	3.0	3.4	עור
7.5	4.9	2.4	3.0	שאיפה
0.1	0.8	2.0	1.7	רקטלי
5.9	5.3	0.6	1.5	עקיצה
1.8	2.5	0.2	0.6	הזרקה
5.4	4.17	2.5	2.9	אחר/לא ידוע
אתר חשיפה				
1,106	1,808	13,572	16,484	מספרים
100.0	100.0	100.0	100.0	אחוזים
79.4	83.0	94.7	92.4	בית
8.2	6.6	2.1	3.0	סביבת הבית/ טבע
3.5	3.9	0.4	1.0	בית ספר
0.6	0.3	0.2	0.3	מרפאה/בית חולים
0.2	0.5	0.0	0.1	ים
0.7	0.0	0.0	0.1	עבודה
0.2	0.0	0.0	0.0	חקלאות
7.1	5.4	2.6	3.2	אחר***
נסיבות חשיפה****				
1,104	1,808	13,572	16,484	מספרים
100.0	100.0	100.0	100.0	אחוזים
24.1	55.2	76.0	70.2	כללי****
17.6	28.2	17.2	18.4	טעות בשימוש או בטיפול
4.3	3.5	1.5	1.9	תאונה
34.8	1.4	0.0	2.5	נסיון התאבדות
6.0	5.6	0.7	1.6	עקיצה/נשיכה

**לוח
9.18**

**אופן, אתר ונסיבות החשיפה לרעל* של ילדים הפונים למכון הארצי למידע
בהרעלות, לפי סוג הרעל וגיל** (מספרים ואחוזים)
2013 (המשך)**

גיל			סך הכל	
13-17	6-12	0-5		
נסיבות חשיפה**** (המשך)				
1.8	0.9	1.3	1.3	מזון
2.1	0.1	0.0	0.2	שימוש בסמים
0.5	0.1	0.1	0.2	סביבתי
0.5	0.1	0.0	0.1	זדון
0.0	0.0	0.0	0.0	תעסוקתי
8.4	5.0	3.3	3.8	לא ידוע/אחר
גורם ההרעלה				
1,104	1,808	13,572	16,484	סך הכל****
58.5	50.3	49.2	49.9	תרופות
30.4	34.4	43.1	41.3	כימקליים
8.2	8.1	2.6	3.6	צמחים ובע"ח ארסיים

מקור: משרד הבריאות, מרכז רפואי רמב"ם והפקולטה לרפואה בטכניון, המכון הארצי למידע בהרעלות, 2014.

* כולל מקרי חשד לחשיפה לרעלים.

** לא כולל ילדים שגילם המדויק אינו ידוע.

*** במקרים מסוימים החשיפה לחומר הרעיל התרחשה ביותר מבאופן אחד, ולכן המספר אינו שווה לסך הכל בתרשימים הקודמים.

**** כולל: מקרים של נטילת מוצרים ותכשירים שונים עקב סקרנות, אי הבנה ואי ידיעה, החורגים מקטיגוריות הסיווג האחרות, ומקרים שהתרחשו במסגרת הצבא. לכן המספר אינו שווה לסך הכל בתרשימים הקודמים.

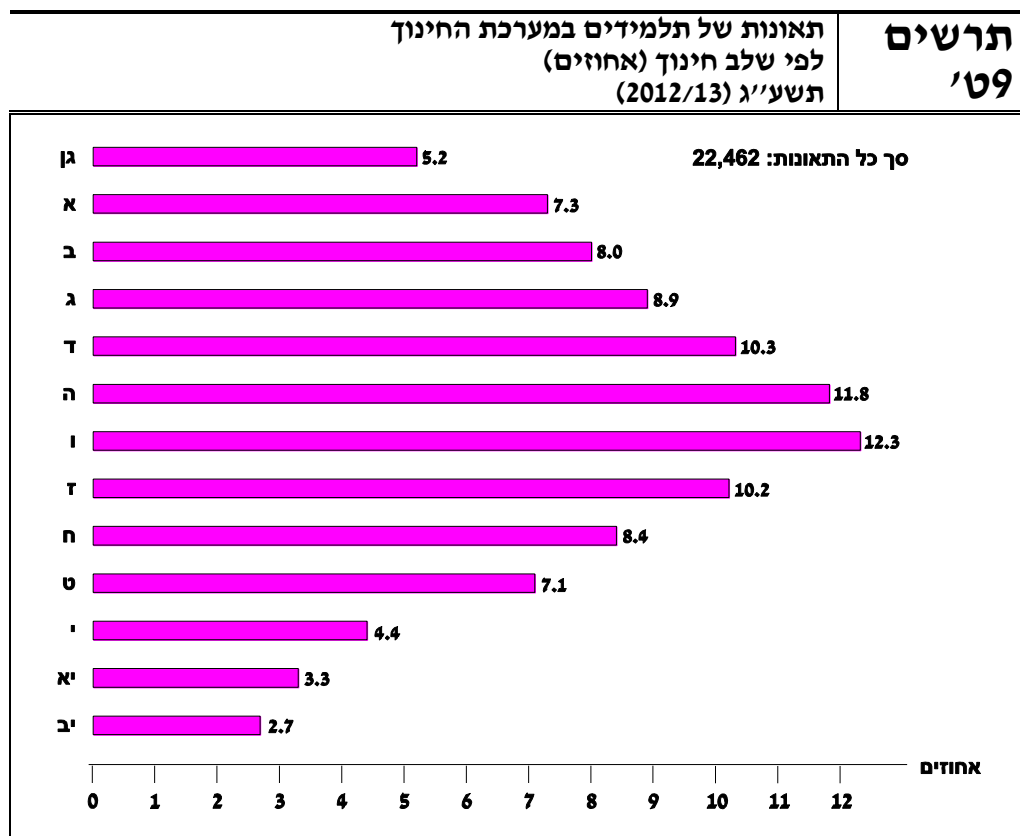
**** מחושב לפי סך כל מקרי חשיפות הילדים לרעל.

אופן החשיפה לרעל היה על פי רוב בליעה (82.2%), במיוחד בגיל 0-5. אתר החשיפה ברוב רובם של המקרים (92.4%) היה הבית. עם הגיל יורד אחוז זה.

יש לציין, כי יותר משליש (34.8%) מבני הנוער בגיל 13-17 שפנו למכון נחשפו לרעלים עקב נסיון התאבדות. עם הגיל גדל אחוז המציינים נסיון התאבדות כנסיבות החשיפה.

היפגעות תלמידים בתאונות (תרשים 9ט' ולוחות 9.19-9.20)

הנתונים הבאים מציגים דיווחים על תאונות תלמידים במערכת החינוך (פגיעות קלות וחמורות כאחד). לפי חוזר מנכ"ל, בתי-הספר חייבים לדווח למשרד החינוך על כל פגיעה המתרחשת בשטח בית-הספר או בדרך אליו.

מקור: משרד החינוך, האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושעת חירום, 2014.

בשנת הלימודים תשע"ג ארעו 22,462 תאונות במערכת החינוך. רוב הנפגעים היו תלמידי בית ספר יסודי וחטיבות הביניים.

מספרים	אחוזים	
סך הכל	22,462	100.0
מסגרת הפעילות		
הפסקה	10,879	48.4
חינוך גופני	4,398	19.6
שיעור*	3,067	13.7
טיול	948	4.2
אחר	2,558	11.4
מקום היפגעות		
חצר	6,495	28.9
כיתה	3,436	15.3
מגרש ספורט	3,080	13.7
אולם התעמלות	1,543	6.9
מסדרון	1,482	6.6
מחוץ למוסד	991	4.4
מדרגות	854	3.8
שירותים	210	0.9
מעבדה	36	0.2
חדר מלאכה	31	0.1
סדנא	18	0.1
אחר	1,376	6.1

מקור: משרד החינוך, האגף לביטחון, בטיחות ושעת חירום, סיכום אירועי בטיחות במוסדות חינוך, 2014.

* כולל 536 תאונות במסגרת שיעור מקצועי.

מחצית מהתאונות שהתרחשו במערכת החינוך קרו בזמן ההפסקה, כשליש מהן בחצר.

אחוזים	מספרים	
100.0	22,462	סך הכל
26.3	5,910	גפיים עליונות
18.4	4,133	גפיים תחתונות
12.3	2,768	ראש
12.5	2,816	פנים
12.5	2,799	אצבעות
7.1	1,595	שיניים
4.8	1,075	גוף
3.7	837	עיניים
2.9	659	גב
1.0	214	בטן
1.0	231	צוואר
0.9	207	חזה
0.5	109	איבר מין
0.7	162	אחר

מקור: משרד החינוך, האגף לביטחון, בטיחות ושעת חירום, סיכום אירועי בטיחות במוסדות חינוך, 2014.

כמחצית מהפגיעות שהתרחשו כתוצאה מתאונות במערכת החינוך היו בגפיים, כרבע מהפגיעות היו בראש ובפנים.